

Posamezne številke:
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1—

"TABOR" izhaja vsak dan, razen
nedelje in praznikov, ob 12 uri
datuma naslednjega dne ter stane
mesечно po 10—, četrtletno po 30—,
polletno po 60—, letno po 110—.
Naročila se pri upravi "TABORA"
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Poslaniha plačana v gotovini. Cena današnje številke 75 para.

TABOR

Posamezne številke:
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1—

UREDNIŠTVO se nahaja v Mariboru,
Jurčičeva ul. št. 4. I. oddelka.
Telefon: 11.781.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4. pritožbe denno. Tele-
fon št. 24. — Št. št. postredstveni
možni št. 11.781.

Na vsaki strani ima desno in levo
zelo. — Katalogni se ne vrnejo.

Naslov

Maribor, sredo 11. novembra 1925.

Leto: VI. — Številka: 257.

BORZA.

CURIH, (Avala). 10. novembra. (Izv.)
Pariz 20.65, Beograd 9.20, London 25.14,
Berlin 123.50, Praga 15.375, Milan 20.675,
Neyork 518, wGunaj 73.125, Brüssel 23.55,
Budimpešta 0.00727, Varšava 86, Sofija
3.75, Bukarešta 2.45.

Ninčičev odgovor o tržaških dogodkih

Pretirano diplomatska izjava dr. Ninčiča. — Viharni protesti. — Energičen odgovor dr. Pivka.

BEOGRAD, 10. nov. Ker je bila zadnje dni skoraj vsa pozornost političnih krogov osredotočena na tržaške dogodke je umljivo, da je za današnje skupščinsko sejo vladalo splošno zanimanje. Zunanji minister dr. Ninčič je odgovarjal na interpelacijo glede dogodkov v Trstu. Pričakovalo se je, da bo dr. Ninčič ob tej priliki povedal odločno in jasno, da je ves narod zoper nasilja. Tega pa ni povedal, zato je njegov govor vse razočaral.

Po običajnih formalnostih je dr. Hohnjec začel vprašanje fašistovskih nasilstev v Trstu. Izrazil je upanje, da bo naša država zaščitila interese jugoslovanske manjšine v Italiji.

Dr. Ninčič odgovarja.

Dr. Ninčič je izjavil, da so mu dogodki v Trstu znani, vendar pa ne pomenijo napada na Slovence (Pribečević: »Strah vas je!«). Ninčič je izjavil, da so se izpredi vršili proti odločni prepovedi Mussolinija (Smedej: »A policija je vse to videla in dovolila!«) ter je bilo radi tega aretiranih 26 fašistov. (Poslanec Smedej: »So bili vsi zopet izpuščeni!« Na drugi del vprašanja, kaj bo vlada ukrenila je odgovoril dr. Ninčič, da mu nobena mednarodna pogodba ne dovoljuje vmešavati se v notranje zadeve Italije. (Skupščina se razburja. Klici: »Tako govori Mussolini! Dr. Zanič: »Eviha dr. Ninčič!«) Ninčič je nadaljeval, poudarjajoč, da želi naša država živeti v miru z Italijo. (Pribečević: »Govorite vendar, čemu se bojite? Govorite odkrito!«) Končno je dr. Ninčič izjavil, da obžaluje v interesu dobrih in prijateljskih odnosov dogodka v Zagrebu in drugje.

Burni protesti skupščine.

Pri teh besedah je nastal grozovit hrup in slišati je bilo burne proteste.

Pred splošno stavko zagrebških dijakov?

ZAGREB, 10. nov. Danes dopoldne je prorektor zagrebške univerze dr. Marko Kostrenčič interveniral pri velikem županu, naj bi se izpustili študentje, ki so bili aretirani ob priliki nedeljskih protitalijanskih demonstracij. Dopoldne se je vršila seja akcijskega odbora zagrebškega dijaštva. Na seji se je imelo na podlagi odgovora velikega župana skleniti, ali se proglasi splošna dijaška stavka ali pa — če bo odgovor ugoden — opusti nadaljnja akcija. Rezultat še ni znan.

Chamberlainova miro-ljubna zdravica

Za spravo z nemškim narodom.

LONDON, 9. nov. Zunanji minister Chamberlain je imel na banketu v Guild-Hall v navzočnosti vseh v Londonu akreditiranih poslaniškov politično napitnico, ki je v nji dejal med drugim: »Z veseljem vam napijem, zakaj tokrat je moja napitnica v znamenju sporazuma in blagostanja. Z njo želim povedati, da ima naš narod najboljšo voljo, živeti z vsemi narodi v prijateljskih odnosih... Zaupljivi sem preverjen, da bodo vse zastopane države ratificirale locarnske pogodbe. Kajti noben državnik si ne bo drznil prevzeti zgodovinske odgovornosti, da bi iztrgal izpred nas kozarec upov, ki ga je natočil Locarno. Čujte, Lord Major (je dejal obrnjen k londonskemu županu), danes bom pil iz kozarca ljubezni skupno z nemškim veleposlanikom. Naj bi tudi najina naroda

Po govoru dr. Ninčiča, ki je napravil jako neugoden utis, je povzel besedo posl. dr. Pivko.

Uvodoma je opisal naselitev slovan-skih plemen v Primorju. Naglašal je, da so Slovani takrat prav tako ječali pod pritiskom germanizacije, kakor ječe danes pod pritiskom Italije. Med vojno je upal, da bo Italija Slovanom pomagala, da se bodo otresli germanskega jarma in da jim bo poslej pravična. To je bil vzrok, da je prešel mejo in vstopil v italijanske vrste. Kmalu pa so se pričela preganjanja Slovanov.

Opozarjal je na požig »Narodnega doma« v Trstu in na ostala grozodejstva fašistov. Izjavil je, da so bile v Rapallu določene popolnoma nemogoče meje, ki Italiji sicer ne koristijo, vendar pa onemogočajo normalen razvoj našega obmejnega gospodarstva. Tudi pri gospodarskih pogajanjih so nas izkoristili. — Končno je izjavil, da se z govorom dr. Ninčiča ne zadovoljuje.

Mussolini naj se opraviči!

Besedo je povzel poslanec dr. Grga Andjelinov. Poudaril je, da je predvsem potrebno, da se Mussolini vsaj opraviči pri naši vladi; potem bi bilo stalniše zunanjskega ministra deloma opravičeno.

Če mi v prijateljskem tonu zahtevamo od italijanske vlade, da naj jamči za mir in varnost naših ljudi, potem to še ni vmešavanje v italijanske notranje zadeve.

Tudi dr. Andjelinov se ne zadovoljuje z odgovorom dr. Ninčiča.

Nato je skupščina prešla k dnevnemu redu. Prvi je govoril Dragotin Ranković o invalidskem zakonu. Med debato je večina poslancev kakor tudi vlade zapustila dvorano. Člani vlade so imeli kratko sejo, na kateri so razpravljali o odgovoru zunanjskega ministra.

storila to, kar storiva midva danes. Delali bomo še naprej v duhu Locarna, da bomo zagotovili svetovni mir in da si bo lahko civilizacija ozdravila rane, ki so ji bile prizadejane.

Chamberlainovi napitnici je sledilo burno odobravanje.

Pred razpisom oblastnih volitev?

Maribor, 9. nov.

Že od 26. aprila 1922 je v veljavi zakon o oblastni in srezki samoupravi, ki v svojih prehodnih določbah izrecno predpisuje, da bi se morale izvršiti volitve v oblastne skupščine v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona, čez pet mesecev po oblastnih volitvah pa tudi srezke volitve.

Da so se oboje volitve izvršile v smislu zakona že tekom l. 1922, koliko gospodarskih zadev, ki jih imajo urejevati oblastne in srezke samouprave v smislu zakona, bi bilo danes že urejenih, koliko manj bi bilo danes pritožb in graje! — Vprašanja ureditve cest, regulacij potokov, podpiranja kmetijstva, obrti, bolnišnic i. t. d. bi bila že v povsem drugem stadiju nego so danes, ko na žalost še vedno ne funkcijonirajo samoupravne korporacije.

Vzrokov, zakaj se volitve v samoupravne skupščine niso razpisale in zakaj se je s tem eklatantno kršil zakon, ne bomo raziskovali, ker bi bilo to brezplodno. Eno lahko ugotovimo: neurejene notranjepolitične razmere, v katerih sta si Radič in Korošec kuhala vsak svojo separatistično juho in vodila borbo proti izvedbi ustanovnih določil glede

razdelitve države v oblasti in izgradnje ljudske samouprave, te razmere in pa cinanje radikalne stranke, ki je baš v vprašanju samouprave vedno popuščala zdej klerikalcem zdej kakim drugim nergačem, so glavni krivci, da samouprave še danes nimamo. Posledica tega čutimo zlasti tudi mi v mariborski oblasti, ker smo kot obmejna pokrajina gospodarsko najbolj eksponirani vsem slabim posledicam notranje neurejenosti.

Sedaj je zopet zasijal žarek upanja. V radikalnem klubu samem se je vršila te dni obsežna debata o oblastnih volitvah. Ali je bila izzvana po izjavi kluba SDS, da hoče s posebnimi predlogi in upiti pokreniti vprašanje oblastnih in srezkih volitev, ali pa je uvidela NRS sama neizdržnost današnjega stanja? V Srbiji namreč obstoje še danes takozvani okrožni odbori, ki pa se že devet let niso volili. V enem takem odboru v Subcu je bilo 49 članov, od katerih jih je dozdaj 40 pomrlo in ostala deveterica upravlja z imovino celega okruža. Da so take razmere neizdržne, je moralo končno postati jasno tudi radikalom. Zato se je tudi večina govornikov v klubu izjavila za takojšnji razpis oblastnih volitev. Notranji minister Maksimović je priznal, da je že prejšnja vlada Narodnega bloka takoj po februarjskih volitvah nameravala izvršiti razpis oblastnih volitev. Obklubil je, da bo vlada obvestila poslance, kadar se bo odločila za izvedbo oblastnih volitev. Nekateri beograjski listi tudi že namigujejo, da bodo volitve začele l. 1926.

Upamo, da tudi tokrat ne ostane samo pri besedi, ampak da bo ljudstvo končno prišlo do pravice, ki mu je dajeta ustava in zakon o samoupravah: da bomo zlasti tudi mi v naši mariborski oblasti mogli v samoupravnih zastopih pričeti lečiti naše težke gospodarske rane.

Dnevna kronika

— Smrtna kosa. V Laškem je umrl v visoki starosti 76 let znani narodnjak Ivan Elsbacher. Blag mu spomin!

— Vatikan za bližnjaki katoliške stranke s fašisti. Kakor poročajo iz Rima, so tamonjski politični krogi poučeni, da je Vatikan svetoval tajništvu popularov (italij. katoliške stranke), naj stranka prekine zveze z advektivno opozicijo (protifašisti) in naj vstopi v politično-parlamentarne stike s fašisti. Stranka je ta mišljiva ubogala in se bo v bližnjih dneh popolnoma preorientirala. Njen prejšnji voditelj don Sturzo, ki je zagrižen nasprotnik fašistov, biva že deli časa v inozemstvu in dela v nekem samostanu pokoro. V Vatikanu so se tedaj zopet oprijeli starega načrta: kompromis z vsakim posvetnim mogočnikom, ki lahko koristi cerkvi. Fašisti pa bodo lahko slavili nov uspeh in imeli upravičeno dopadenja nad Vatikanom.

— Radi sežiga italijanskih zastav v Zagrebu se je naša vlada opravičila v Rimu. Vse protitalijanske manifestacije so prepovedane.

— Kdo je plačal zarotnike zoper Mussolinija? Italijanski fašistovski listi tekmujejo s policijo, kdo bi bolj osramotil protifašistovsko opozicijo in bolj napihnil Mussolinijev zarotniški mehur. »Voce di Mantova« zna povedati, da je Zamboni, ki je bil glavni »atentator«, prejel v zadnjem času iz Čekoslovaške 300.000 lir. Torej iz Čekoslovaške...

— Prvi razred bo v naši državi na brzih in na osebnih vlakih ukinjen. Vozili se bomo tedaj samo v tretjem in drugem razredu.

— O življenju kraljevega atentatorja Stajića, ki sedi v kaznilnici v Mitrovici, poroča neki posestnik kaznilnice: Atentator je težko vkovan na nogah, sedi in venomer čita. Ko so ga vprašali, kaj čita, jim je pokazal sveto pismo. — V bližnji celici je zaprt tudi sorodnik Todora Aleksandrova prof. Čipušević. Tudi ta je težko vkovan in čita knjige. Ko pa je opazil posetnike, jim je obrnil hrbet.

— Zaroto zoper romunskega kralja so odkrili povodom kraljevega prihoda v Galac. Teroristi, ki so nameravali kralja napasti, so bili skriti v neki gostilni in so se policiji zoperstavili. Nastal je boj, v katerem so se teroristi branili z ročnimi granatami. Močan vojaški oddelek jih je s težavo vkrotil in aretiral.

— Madžarska propaganda v Vojvodini. V Bogojevu v Vojvodini so aretirali 15 bogatih vaščanov, ki so obdolženi, da so bili v službi madžarske irredente.

— Računanje v šilingih bo postalo z novim letom v vsej Avstriji obvezno. — Krona bo pokopana enako kot na Madžarskem, kjer bo veljal samo pengö.

— Tatvina. V bližini Loke pri Zmumu je neznanec ukradel posestniku Tavčarju iz občestnega hleva kravo, vredno 3000 Din. Krava je stara 5—6 let.

— Carinska vojna se je začela v ponedeljek med Španijo in Nemčijo. Dosedaj sta bili obe državi v dobrem razmerju. Sprli sta se pri sklepanju trgovinske pogodbe.

Najemniki!

Vsi na shod v torek, dne 12. nov. ob 20. uri pri Götzu

m Tiskovine za prijavo davka telesnih delavcev ima na prodaj založba Matih. tiskarne d. d. v Jurčičevi ulici 4. Te tiskovine so uporabne le za večja podjetja.

Na naslov vojaške oblasti!

Te dni morajo prihajati k prisegi letniki od 1875 naprej na sedeže vojaških oblasti. Vožnjo po železnici si mora plačati vsak sam. Naravno, da je radi tega silno razburjenje, zlasti tu v obmejnih krajih, kjer povrh izrabljajo to razno protidržavni elementi v hujskaške svrhe. Saj je dovolj, da n. pr. delavec in Pohorja ali Kozjaka izgubi zaslužek cellega dne, da se mora v Mariboru prežveti na svoje stroške, zakaj naj še plačuje tudi drago vožnjo po železnici! — Svoj čas so se take vožnje kreditirale in ne razumemo, zakaj bi tudi sedaj to ne bilo mogoče. Da radi tega na stotine ljudi ne bo prišlo k prisegi, ker sploh nimajo, da bi si vožnjo plačali, bo menda vojaška oblast sama uvidela. Zato je pozivamo, da nemudoma telegrafičnim putem v tem smislu potrebno ukrene. Mi smo naprosili g. poslance dr. Pivka, da tudi v Beogradu na merodajnem mestu na to opozori in zahteva remediuro.

Mariborske vesti

Maribor, 10. novembra 1925

Važen gospodarski shod

Zborovanje trgovcev, obrtnikov in industrije se je vršilo v ponedeljek 9. tni. zvečer v hotelu »Kosovo«. Obisk ni bil ravno tak, kakor je bilo pričakovati z ozirom na važen dnevni red. Pod predsedstvom g. Weixla so se obravnavala razna vprašanja; dopolnilne volitve v davčne komisije, predlogi glede zupnikov za davčne oblasti, odstotni stavki čistege dobička za obdačevalno podlago, razmere pri okrožnem uradu za zavarovanje delavcev v Ljubljani. Glede odstotnih stavkov čistega dobička so se zborovalci strinjali z zahtevo g. dr. Pivka, da je treba za Maribor in naš okoliš zahtevati posebno določitev teh stavkov, ker so razmere pri nas neprijetno druge kot v Ljubljani. Ljubljana je zadnja leta gospodarsko napredovala, Maribor pa zelo nazadoval.

Posebno ostra je bila debata glede okrožnice okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani na trgovske korporacije. V tej okrožnici naveda urad, da je oddelek za bolniško zavarovanje vključ veliki štedljivosti pasiven, to pa radi zamudnikov pri vplačevanju premij, ki dolgujejo nad 10 milijonov. Predsednik g. Weixl v svojem govoru poudarja, da je velikih zvoztankov kriv deloma tudi urad sam, ki je včasih šela po 5—6 mesecih pošiljal plačilne naloge. — Velika hiba je tudi, da je vse centralizirano v Ljubljani in je naša zahteva, da se ustanovi v Mariboru poseben oblastni ali okrožni urad za mariborsko oblast. Nadzorovanje bolnikov se naj strožje izvaža, dajatve se naj regulirajo. Za zamudnike se naj vpletajo zamudne obresti. G. dr. Pivka podarja ta izva-

janja kot pravilna in postavi zahtevo po volitvah odbora v smislu zakona. Zastopnik mariborske ekspozičure Okrožnega urada popravi nekatere netočnosti v izjavljanih predgovornikih. Predvsem ugotovi, da Okrožni urad za ekspozičure ni vred nima 380, ampak samo 160 uradnikov pri 70-80 tisoč članih. Osrednji urad je že letos spomladi sklenil, da se razpšeje volitve odbora, vlada je pa razpisala sistrala. Bolniško-zavarovalni oddelek ima danes ogromne izdatke tudi za tisk, da mora kriti obremenitvi tudi starostno zavarovanje in za stroške za brezposelnost. Zborovalci so se strinjali v tem, da treba pomagati, da se institucija, ki je v nacionalnem pogledu velike važnosti, vzdrži, da pa se mora omogočiti nemudoma potom volitve odbora kontrola s strani delodajalcev in delojemalcev, ter da se mora spremeniti zakon v točkah, ki so se že dozdaj izkazale levarne zdravi ideji socialnega zavarovanja.

O slovenski narodni epiki v zvezi s srbohrvatsko je predaval snovi v »Ljudski univerzi« g. prof. dr. Maks Kovačič. Predavatelj, ki je znan poznavalec jugoslovanske narodne pesmi, je označil avdiodoma razmerje med slovensko in srbohrvatsko narodno pesmijo, orisal njen značaj in prešel na to k zgodovini jugoslov. literature o narodni pesmi, naglašujoč vpliv angleških in nemških romantikov na Jerneja Kopitarja, Vuka Karadžića in vse poznejše zbiratelje narodne poezije v prvi polovici 19. stoletja. V drugem delu predavanja je seznanil slušatelje v najširših obrisih s slovensko, hrvatsko in srbsko junaško pesmijo, ki ima svoj izvor na vzhodu in se je skozi stoletja pomikala na zapad. Tudi v slovenski narodni epiki je opaziti skrajne, najbolj oddaljene glasove srbske junaške epike. Predavatelj se je posebej pomudil pri kosovski epiki, pri pesmi o kraljeviču Marku in pri slovenski poeziji o kralju Matjažu. Kakorkoli že bil čas in okvir predavanja preozko odmerjen, da bi predavatelj povedal vse, kar bi spadalo v tak poljuden uvod narodno epiko: je vendar njegovo predavanje od začetka do konca obvladalo pozornost slušateljev in zapustilo radi svoje preglednosti in lepega podajanja nov traja vtis, o čemur je pričel tudi aplavz na koncu. Udeležba pa žal ni bila takaka, kakor smo je vajeni v zadnjih tednih. Videti je, da kulturna zgodovina ne vleče tako kot praktična medicina. Razveseljivo je, da se predavanj »Ljudske univerze« začneja obilneje kot poprej udeleževati srednješolska mladina. Tako so gojenke zasebnega učiteljskega prišle že drugič korporativno.

Sobotni Martinov večer našega sokolskega društva je potekel ob splošnem zadovoljstvu in veselosti prisotnih prav živahno in v najlepšem redu prav do konca. Društveni orkester je sviral dobro in neutrudljivo. Začetkom so podali člani in članice diletantje v dobri izvedbi nekaj posrečenih pevskih točk in kupletov ter veseli igrokaz »Mesalina«. Pozneje je mladi svet zarajal in rajal do poznih ur. Tudi licitacija žive goske je vzbudila mnogo veselosti. Člani in članice veselicega odseka so z neutrudljivo požitvostjo poskrbeli in izvršili vse, da je bilo zadovoljeno potreham in zahtevam posetnikov. Temu primerno je bil tudi obisk nad pričakovanje lep. Občinstvo je tvorilo najpestrejšo zmes vseh slojev, stanov, poklicev in starosti, prav tako kakor obsega sokolsko članstvo najširše vrste našega naroda od najvišjega do najnižjega. Med odličniki narodnega Maribora so posetili večer tudi nar. poslanec br. Dr. Pivko, minister v p. br. Dr. Kukovec, savezni podstarosta br. Bajželj iz Ljubljane (na potu k prosv. dnevu koroškega okrožja) i. dr. Večer je zopet pokazal kako prijetne, priljubljene in dobro izvedene so vse prireditve našega sokolskega društva.

Organizacija kavarnskih in gostilniških natakarjev in natakaric. Nocoj je bila ustanovljena na inicijativno ljubljanske centrale »Organizacija kavarnskih in gostilniških natakarjev in natakaric«. Glavni smoter organizacije bo vzpostaviti red v profesionalnih vrstah. Natakarji, in natakarice, ki nimajo predpisane učne dobe, ne bodo dobile službe. Posebno paznjo bo organizacija posvetila natakaricam, ki so na slabem glasni, da se bo na ta način odpravilo robačkarstvo, ki je v zadnji dobi postalo množično sredstvo za pridobivanje gotovine. O procentnem zaračunavanju napitnine se na shodu ni govorilo. Natakarji so izrazili zadovoljstvo nad svojimi delodajalci in so jih obremenili le v toliko, da članov organizacije ne bodo smeli odpustiti brez vzroka. Zanimanja za zborovanje je bilo zelo malo. Udeležilo se ga je samo 24 natakarjev. Predvsem je slabo uplivala neprimerna ura, za katero je bilo zborovanje sklicano

(ob 2. uri po polnoči). Organizaciji, ki ima resno voljo do smotrenega dela in čiščenju profesionalnih vrst, želimo mnogo uspeha!

Anatomsko-fiziološki tečaj, ki ga bo priredila »Ljudska univerza« pod vodstvom zdravnika g. dr. Mariniča, se bo pričel jutri, v sredo ob 20. uri v mali kazinski dvorani. Kdor se za tečaj zaniima in se še ni prijavil, se lahko vpiše pred začetkom predavanj.

Nalezljive bolezni v mestnem okolišču mariborskem od 1. do 7. novembra. Šen ostalo 1, ozdravel 1. Davica ostalo 1, novih 3, ozdravel 1, ostane 3. Škrlatinka 5, novih 1, ostane 6.

Po ceni meso. V sredo dne 11. nov. 1925 od 8. ure naprej se bo na prosti stojnici v ulici pri mestni klavnicji prodalo približno 200 kg sviniskega svežega mesa po ceni 12,50 do 14 Din, slanina po 15 Din za 1 kg. Prodaja samo konzumentom po 1-2 kg.

Darovi. Mojstri mehanične tkalnice Doktor in drug so darovali mesto venea na grob gospe Ljudmille Woukove 150 Din rešilnemu oddelku požarne brambe, a 150 Din za spomenik padlim vojakom. Hvala! Denar je dvigniti v upravi »Tabor«.

Požar. Nocoj ob enih se je vnel hlev posestnika in trgovca s perutnino Lešnika. Gasilci so takoj prispeli na gorišče in gasili do 3. ure zjutraj, vendar pa hleva niso mogli rešiti in je popolnoma pogorel.

Na dnu. Radi tajne prostitucije sta bili aretirani Stefi F. in Marija F. Obe sta bili oddani v bolnico. Radi potepuštvu je bila aretirana Eliza L.

Nezgoda. Učenec ljudske šole P. Valtar je na potu iz Kurilniške ulice padel po stopnicah. Na čelu je dobil 3 cm dolgo ranjo, ki je močno krvavela. Obležal je nezavesten. Rešilni oddelek mu je nudil prvo pomoč.

Poličiska kronika. Od ponedeljka na torek je bilo izvršenih 7 aretacij, in vloženih 15 prijav radi najrazličnejših prestopkov.

Dr. E. Wiesinger zobozdravnik Gosposka ul. 40 ordinira zopet. 2420

V torek, dne 10. novembra v Veliki kavarni koncert virtuosinje na gosli Nane Ivanove. 2422

Klub-bar. Velemeštni novemberski spored v klub-baru prekaša vse dosedanje sporede. 2415

Kavarna Evropa. Danes v sredo Elite koncert s posebno zbranim sporedom. Izvaja naš mabetniški Trio Smid-Hercer-Bernkopf. Začetek ob 21. uri. 2427

Proti odebelosti deluje s kolosalnim uspehom samo „Vilfanov čaj“

!! Dobiva se v vseh lekarnah in drogerijah !!
Proizvaja: Kem. pharm. laboratorij Mr. D. VILFAN, Zagreb, Ilica 204. A. 1448

Naše najemniške zadeve

Z 18. redne seje društva stanovanjskih najemnikov.

Odbor Društva stanovanjskih najemnikov se je snoči sešel k 18. redni seji. Od zadnje seje sem je imel več izrednih oziroma seji; pridno je delovala tudi komisija, ki je imela izdelati načrt novega davka. Ta načrt bo — kakor znano — predložen na današnjem shodu, ki ga je društvo sklicalo k Götzu, potem pa bo izročeno občini v odobritev.

Sejo je vodil predsednik društva g. Mohorčič. G. inž. Jelenc je izdelal več načrtov stanovanjskih hiš s proračuni, izmed katerih naj bi društvo izbralo najprimernejšega, ki bi se najlažje in v doglednem času izvedel z razpoložljivimi sredstvi. V hiši, kjer bi bilo 16 stanovanj (8 z eno sobo, 8 z dvema sobama), bi bilo vse najudobneje urejeno. Eden zazidan m² bi stal največ 3820 Din. Pri gradbi bi bilo zaposlenih 60 ljudi za dobo 8 mesecev. Večje stanovanje bi stalo 88.000 Din, manjši 75.000 Din. Odbor snuje gradbo večje stanovanjske hiše, ki naj bi bila že prihodnjo jesen pod streho.

Nato je odbor prešel k glavni točki dnevnega reda:

načrt gradbenega davka.

Na zadnji seji izbrana komisija je na več sestankih izdelala podroben načrt in ga po gosp. dr. Perharcu predložila širšemu odboru, ki je predlagal le delne izmembe. Načrt je sledeč:

1. Gradbeni davek plačujejo fizične in juridične osebe, ki imajo stanovanje ali poslovne lokale v mestu Mariboru, v tuji, lastni, državni, občinski, društveni ali cerkveni hiši. Davek plačujejo tudi družinski člani, sestanovaleci in podnajemniki, ki niso oproščeni po § 3.

2. Davku so podvrženi tudi hoteli, gostilne, kavarnice, tovarne in vsi poslovni lokali brez ozira na pokle.

3. Davka oproščene so vse one osebe, katerih mesečni dohodki ne presegajo 800 Din.

4. Oproščena so nadalje humanitarna, kulturna in telovadna društva (n. pr. muzej, študijska in ljudska knjižnica), toda samo za društvene poslovne lokale, ne pa za stanovanje vohje, slug i. t. d.

5. Državni in samoupravni uradi so oproščeni samo glede onih poslovnih prostorov, ki jih imajo v lastnih hišah.

6. Olajšave za one, ki so zidali; denarni zavodi in industrijska podjetja plačujejo 50% odpadajočega davka, če stanujejo vsi uslužbenci podjetja v lastnih novozgrajenih hišah (po 1. jan. 1919.).

Privatniki, lastniki novozgrajenih hiš (po 1. jan. 1919.) so davka oproščeni, če prebivajo z vso svojo družino v lastni zgradbi.

7. Mesečni davek znaša za 1 sobo 7,50 Din, za 2 sobi 15 Din, 3 sobe 22,50 Din, 4 sobe 50 Din, 5 sob 100 Din, in 6 sob 150 Din.

Stanovaleci, ki imajo več kot 6 sob plačajo za vsako nadaljnjso sobo 50 Din več.

8. Podnajemniki, sestanovaleci in oni družinski člani, ki imajo samostojne prejemke, plačajo poleg imetelja stanovanja od vsake zasedene sobe 25%, celotnega davka za dotično stanovanje, najmanj pa 7,50 Din mesečno, če že niso obremenjeni v kateri od ostalih točk (n. pr. poslovni lokal).

9. Davek na sobe za tujce znaša v javnih lokalih 30 Din mesečno za eno sobo.

10. Obrtniki plačujejo za lokal davek 5% od najemnine, kvečjemu pa toliko, kolikor za stanovanje.

Pri zaščitnih obrtnikih velja lokal za osebo.

11. Od ostalih poslovnih lokalov znaša davek 5% najemnine. Če so ti lokali v lastni zgradbi, se računa davek od najemnine v letu 1914 v zlati valuti.

12. Industrijska podjetja plačujejo poleg davka na poslovne prostore še 10 Din mesečno od vsake zaposlene osebe.

13. Denarni zavodi z vlogami pod 1.000.000 Din plačujejo mesečno 250 Din, pod 2.000.000 mesečno 500 Din, pod 3.000.000 mesečno 1000, pod 5.000.000 mesečno 1500, pod 10.000.000 mesečno 2000 Din, nad 10.000.000 mesečno 5000. Za podružnice je merodajen kapital centrale.

To je celoten načrt, ki ga bo odbor predložil na današnjem javnem shodu pri Götzu.

Predsednik je ob zaključku seje (23.10) ponovno pozval vse člane, da ne izkoristijo uspeha, ki ga bo sigurno imelo društvo, v strankarske namene. (Gosp. Bahun je v zvezi s tem izjavil da članek

v »Volksstimmer« ni bil naročen, on je govoril o stvari le z nekim prijateljem v klubu, sicer pa ni imel namena, vplivati v tej obliki na javnost).

Kino

»Grajski« kino predvaja do vključno srede film Cigano s Harry Pielom v glavni vlogi. Film je posnet v vročih krajih južne Italije, v milieu-u, ki je kot nalašč pripraven za ugoden razvoj roparskega življenja. Mladi Benito (Harry Piel) je vodja zloglasnih roparjev. V vsakem oziru drzen in neizprosni. Senzacija sledi senzaciji, trik triku. Komaj je z roparji izpeljal težavno akcijo, že jih kot policijski prefekt zasleduje. Ob zaključku postane celo gardist kneza, ki se skliče za kralja. Dejanje se odigrava v dobi Napoleona, v dobi ko je bilo roparstvo nekaj ideal. Harry Piel je za svoje atrakcije in senzacije izbral jako primeren sužet. Vsekakor bi kdo drugi filmski umetnosti na tem polju ne mogel toliko doprinesiti. Režija je jako dobra in slike so jako čiste. Igra je nenadkriljiva.

»Gospodična tajnica« Apolo kino predvaja do vključno srede jako uspešno 6 deljansko veseligo »Gospodična tajnica«. V glavni vlogi nastopa Constance Talmadge in ustvarja s svojim nepriljubljenim humorjem zdravo razpoloženje. Ostali igralci si prizadevajo doseči, da v igri in razigranosti, ki je lastna samo njej. Režija je izborna in ni opaziti nikake vrzeli v razpletu dejanja. Kino podjetje pa je pripravilo svojim obiskovalcem za skromni povisek (2 Din) vstopnino še drugo presenečenje. Angažiralo je svetovno znano »Kraljico čarovnij«, madame Sulejko, ki bo razkazovala po predstavi svoje spretnosti. Pričakujemo, da bo to višek, kar nam morejo nuditi kinopodjetja v ostri konkurenci, ki je obiskovalce že tako razvadila, da si ne ogledajo niti reklamnih slik, če lepaki ne naznanjajo imena prvovrednih filmov skih zvezd.

je naš najboljši domači informacijski zavod ima v vseh mestih zanesljivo povzorniko daje informacije o vsem, posebno pa o o imovnem stanju denarnih zavodov, trgovsko-industrijskih podjetij in pravnih oseb -ovo informacije so točne, izčrpne in brzo se nahaja v Vuka Karadžića ul. 11, Beograd -ov telefon je 6-25, a brezplačni nasl. Argus

Pozor!

Ako hočete izvedeti svojo bodočnost, se obrnite na znamenitega egiptovskega grafologa, kateri vam pove bodočnost, Maribor, hotel »Kosovo«, soba št. 2, Grajski trg. Od 8-13. in 14.-20. ure tudi ob praznikih. 2395

Higijenična brivnica se vsem slojem priporoča. Postrežba čista, prvovrstna. Dijaki imajo izjemni sobote in dneva pred praznikom popust. Vjekoslav Gjurin, Jurčičeva 9. 1933

Popravila čevljev brez izjeme kakor tudi vse vrste novih čevljev po meri sprejme prvovrstna čevljarica delavnica R. Monjac, Jurčičeva 9. 2407

Vaša lastna korist je, ako prijavite prosta stanovanja, prazne sobe, lokale, neizrabljene prostore, stanovanjski borzi »Marstan«, Rotovski trg. 2424

Čevljarke pomočnike se sprejme za vsakovrstna dela. Tržaška cesta 1. 2423

Praktikantinja, vešča slov. in nem. jezika v govoru in pisavi se sprejme. Kje, pove uprava. 2475

Naša kuharica je vedno dobre volje, ker kupujemo kuhinjsko posodo pri

A. Vidiču, Glavni trg 5. Ta posoda je namreč najtrpežnejša in trajna. Dobite kuhinjsko, emailirano, pločevinasto težke znamke »Herkules« in lahke vrste čehosl. proizvoda, nadalje vlitto, železno, prvovrstno aluminijevo iz najboljših tovarn ter stekleno, porcelanasto in kameno tobo po nizki ceni. Prepričajte se tudi Vi in ne bo Vam žal.

Morska riba se dnevno peče v

Dalmatinski kleti Maribor, Mesarska ulica 5. 3235 **Povodnik.**

Naznanjava vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da nas je 10. t. m. ob pol 4. uri zjutraj po kratki bolezni nenadoma za vedno zapustila naša ljubljena hčerka

Sonja

Pogrebni obred se boče vršil dne 12. novembra ob 3. uri popoldne iz mrtvašnice na mestno pokopališče v Pobrežju.

Maribor, dne 10. novembra 1925.

2428 **Herta in Rudolf Jeratin,**

Rokavice

najnovije, najelegantnejše, kupite najcenejše pri tvrdki **ANICA TRAU, Maribor, Grajski trg 1.**

Sladkor najcenejši

in sicer:

1 kg kocke Din 14-50
1 kg kristal Din 12-50

v podružnici **JULIO MEINL, MARIBOR, Gosposka ulica 7.**

K. i C. POPOFF
zopet se dobi v vseh boljših trgovinah.

Gen. zastopstvo **C. C. LATIPAK S. C.**

Vlaška ul. 46 a **ZAGREB** Telefon 2-3

Podpirajte Jugoslovensko Matico.